

Vergaderjaar 2022–2023

35 334

Problematiek rondom stikstof en PFAS

BA

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR KLIMAAT EN ENERGIE

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 maart 2023

Het wegvallen van de bouwvrijstelling veroorzaakt dusdanig significante financiële risico's voor de initiatiefnemers van het CCS-project Porthos (EBN, Gasunie, Havenbedrijf Rotterdam), dat zij zich genoodzaakt zien de finale investeringsbeslissing uit te stellen. Hierdoor loopt het project een vertraging op van mogelijk twee jaar. Vanwege de aanzienlijke bijdrage van Porthos aan de CO₂-reductiedoelstelling voor 2030, namelijk 2,5 Mton CO₂ per jaar, acht ik deze vertraging zeer onwenselijk. Om deze vertraging, en in het uiterste geval zelfs mogelijk afstel, te voorkomen, is het noodzakelijk dat Porthos de reeds ingezette aanbestedingsprocedures voortzet en contracten aangaat met leveranciers en aannemers.

De initiatiefnemers hebben het rijk verzocht om een garantie. Ik ben voornemens om deze garantie te verstrekken. Dit is onder voorbehoud van parlementaire goedkeuring. Op 9 december jl. heb ik per brief de Tweede Kamer hierover geïnformeerd. Hierbij informeer ik ook de Eerste Kamer over mijn besluit. Het bijgevoegde toetsingskader (bijlage 1) bevat de voorwaarden en uitgangspunten voor de af te geven garantie. De garantie zal lopen van 12 december 2022 t/m 31 december 2023 en dekt een substantieel deel van de door Porthos aan te gane financiële verplichtingen met externe partijen benodigd voor de bouw van het project in voornoemde periode. Dit betekent dat de Staat een deel van het risico overneemt, en uitbetaalt in het geval het Porthosproject uiteindelijk niet de benodigde natuurwetvergunning krijgt. Er is echter een gerede kans dat deze vergunning afgegeven wordt. In dat geval, of als het project om een andere reden beëindigd wordt, zal er geen uitbetaling plaatsvinden. De garantie maakt het mogelijk voor Porthos om de benodigde contracten aan te gaan. De start van de daadwerkelijke aanleg en bouw kan pas beginnen wanneer de benodigde vergunningen afgegeven zijn. De garantie dekt maximaal 80% van deze kosten, tot een maximum van € 175,6 miljoen. Over de garantie dient conform het beleidskader risicoregelingen een marktconforme premie te worden betaald. Deze is becijferd op € 21,9 miljoen. De dekking van eventuele schade, ter grootte van de maximale omvang van de garantie minus de te rekenen premie,

komt van de EZK-begroting, uit ruimte in het budget voor de SDE-middelen. Op 12 december heb ik hiertoe separaat een Incidentele Suppletoire Begroting 2023 (Kamerstuk 36 271) ingediend bij de Tweede Kamer. In bijlage 2 van deze brief treft u een overzicht (CW3.1) aan waarin de beleidskeuzes ten aanzien van deze middelen nader worden toegelicht.

De combinatie van de tussenuitspraak van de Raad van State, het first-of-a-kind-karakter van het Porthosproject en het feit dat vervolgprojecten voortbouwen op de Porthosinfrastructuur maken het voor mij verdedigbaar om een deel van het risico van de initiatiefnemers over te nemen. Tegelijk wil ik benadrukken dat deze garantie eenmalig is. Ik ben niet voornemens een vergelijkbare regeling te treffen voor toekomstige projecten, uitgevoerd door staatsdeelnemingen of door marktpartijen, die in de toekomst onzekerheden treffen in de uitvoering van hun project.

De Minister voor Klimaat en Energie,
R.A.A. Jetten